

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 01.07.2008
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: 21.12.2013
Avaldamismärge: RT I 2008, 30, 191

Välja kuulutanud
Vabariigi President
01.07.2008 otsus nr 319

Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadus¹

Vastu võetud 19.06.2008

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega kehtestatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise alused, tingimused ja kord reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks.

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse arsti, hambaarsti, õe, proviisori, ämmaemanda, veterinaararsti ja arhitekti kutsekvalifikatsiooni tunnustamisele niivõrd, kuivõrd nimetatud valdkondi reguleerivates seadustes ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata reguleeritud ametikohtadele ja kutsealadele, mille puhul kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks rahvusvahelistes või Euroopa Liidu õigusaktides on ette nähtud eraldi tingimused ja kord.

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata välisriigi haridust tõendavate dokumentide hindamisele ja akadeemilisele tunnustamisele, mis toimub Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹ kehtestatud tingimustel ja korras.

(5) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on võimaldada välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise kaudu juurdepääs reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamisele või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisele (edaspidi mõlemad *töötamine*) Eestis nõutava kutsekvalifikatsiooniga võrdsel tingimustel.

§ 3. Reguleeritud haridus, ametikoht ja kutseala

(1) Reguleeritud haridus on konkreetsele kutse-, eri- või ametialasele tegevusele suunatud haridus ning vajaduse korral lisaks kutsealane koolitus või kutsepraktika, mille aluseks olevale õppekavale esitatavad nõuded on kehtestatud seadusega või seaduse alusel.

(2) Reguleeritud ametikoht on ametikoht, millel töötamine eeldab seadusega või seaduse alusel määratud kutsekvalifikatsiooni.

(3) Reguleeritud kutseala on kutse-, eri- või ametialane tegevus, millel töötamine või kutsenimetuse kasutamine eeldab seadusega või seaduse alusel määratud kutsekvalifikatsiooni.

(4) Reguleeritud kutsealana käesoleva paragrahvi lõike 3 tähenduses käsitatakse ka selliseid kutsetegevusi, mida praktiseerivad välisriigi pädeva asutuse poolt välisriigi õigusaktide alusel tunnustatud ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsiooni tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.09.2005, lk 22–142) I lisas loetletud ühingute ja organisatsioonide liikmed.

§ 4. Kutsekvalifikatsioon ja välisriigi kutsekvalifikatsioon

(1) Kutsekvalifikatsioon käesoleva seaduse tähenduses on dokumentaalselt tõestatud haridus või töökogemus või mõlemad, mida nõutakse reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks.

(2) Välisriigi kutsekvalifikatsioon käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kutsekvalifikatsioon, mis on omandatud välisriigis ja mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) töökogemusena käsitatakse tegelikku ja seaduslikku töötamist asjaomasel kutse- või erialal;
- 2) haridus peab olema omandatud peamiselt Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis. Kui haridus on omandatud peamiselt muus välisriigis kui Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab isikul olema kolmeaastane asjaomasel kutsealal töötamise kogemus, mis on omandatud ja tõendatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustanud Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

§ 5. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

(1) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine on menetlus, mille käigus:

- 1) hinnatakse isiku omandatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni vastavust Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutavale kutsekvalifikatsioonile, võrreldes välisriigi kutsekvalifikatsiooni Eestis nõutava kutsekvalifikatsiooniga, ja
- 2) otsustatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isiku õigus töötada Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal.

(2) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine annab välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isikule õiguse töötada Eestis samal ametikohal või kutsealal kui see, millele ta kvalifitseerus välisriigis, võrdsel tingimustel Eestis nõutava kutsekvalifikatsiooniga. Ametikoht või kutseala, millele isik kvalifitseerus välisriigis, loetakse Eestis reguleeritud ametikoha või kutsealaga samaks, kui vastavad kutsetegevused on võrreldavad.

(3) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine ei mõjuta välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isiku:

- 1) õigust kasutada välisriigi haridussüsteemis antud akadeemilise kraadi või tiitli nimetust originaalis või transliteerituna ning nende ametlikke lühendeid;
- 2) kohustust osata reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks vajalikke keeli.

§ 6. Taotleja

Taotleja on isik, kes on omandanud välisriigi kutsekvalifikatsiooni ja soovib töötada, sealhulgas ajutiselt, Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal ning kes on:

- 1) Eesti kodanik;
- 2) Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik või tema perekonnaliige ning kes viibib Eestis tähtajalise või alalise elamisõiguse alusel;
- 3) välismaalane, kes viibib Eestis pikaajalise elaniku elamisloa alusel.

§ 7. Koordineeriv asutus, pädev asutus ja kontaktpunkt

(1) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamist ja käesoleva seaduse ühetaolist kohaldamist Eestis koordineerib ning käesoleva seaduse rakendamist puudutavat teavet kogub Haridus- ja Teadusministeerium.

(2) Pädev asutus on isik, asutus või organ, kes võrdleb käesoleva seadusega ettenähtud tingimustel ja korras taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutava kutsekvalifikatsiooniga ja otsustab taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule täidab pädev asutus järgmisi ülesandeid:

- 1) teeb koostööd kontaktpunktidega ja välisriigi pädevate asutustega, sealhulgas vahetab välisriigi pädevate asutustega teavet rakendatud distsiplinaar- või kriminaalkaristuste kohta ja muude juhtude kohta, mis võivad oluliselt mõjutada isiku välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamist ja reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamist;
- 2) peab arvestust välisriigi kutsekvalifikatsioonide tunnustamise juhtude ja taotlejate kohta ning esitab Haridus- ja Teadusministeeriumile kui koordineerivale asutusele viimase soovil asjakohaseid aruandeid;
- 3) väljastab isikutele kutsekvalifikatsiooni tunnustamist käsitlevaid tõendeid ja dokumente, mis on vajalikud Eestis või välisriigis kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks ja reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks.

(4) Kontaktpunkt on isik, asutus või organ, kes annab koostöös pädevate asutuste ja teiste kontaktpunktidega taotlejatele, välisriigi kontaktpunktidele ja vajaduse korral muudele isikutele teavet välisriigi kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta Eestis, sealhulgas reguleeritud ametikohta või kutseala reguleerivate õigusaktide kohta.

(5) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks pädevad asutused ja kontaktpunktid nimetab Vabariigi Valitsus korraldusega.

2. peatükk

VÄLISRIIGI KUTSEKVALIFIKATSIOONI TUNNUSTAMINE EESTIS TÖÖTAMISEKS

§ 8. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendavad dokumendid

(1) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument on diplom, tunnistus, pädevuskinnitus või muu pädeva asutuse või isiku välja antud haridust või töökogemust tõendav dokument või dokumentide kogum.

(2) Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendavad dokumendid jaotatakse viiele tasemele, kusjuures I tase on madalaim ja V tase kõrgeim:

1) I tase: pädevuskinnitus tõendab, et taotleja on läbinud koolituse või sooritanud eelneva koolituse spetsiaalse eksami, mis annab reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks vajalikud teadmised, oskused ja pädevuse, või on viimase kümne aasta jooksul töötanud Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis asjaomasel kutsealal täistööajaga kolm järjestikust aastat või osalise tööajaga täistööajaga samaväärse aja, või on omandanud põhi- või keskkhariduse, mis tõendab, et taotleja on omandanud üldteadmised ja -oskused;

2) II tase: tunnistus tõendab, et taotleja on keskkhariduse tasemel olevate kursuste või koolituste läbimise järel läbinud tööalase koolituse õppeasutuses või töökohal või õppeasutuses ja töökohal ning taotlejal on reguleeritud ametikohal töötamiseks vajalik kutsekvalifikatsioon;

3) III tase: tunnistus tõendab, et taotleja on täitnud keskkharidusele järgneva vähemalt üheaastase nominaalkestusega õppekava või läbinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ II lisas loetletud erikoolituse või omandanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ III lisas loetletud reguleeritud hariduse, mis tagab nimetatud õppekavaga võrdväärse kutse- ja erialase ettevalmistuse taseme;

4) IV tase: diplom tõendab, et taotleja on täitnud keskkharidusele järgneva vähemalt kolmeaastase ja kuni nelja-aastase nominaalkestusega õppekava kõrghariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses ning on vajaduse korral läbinud õppekava täitmisele järgneva kutse- või erialase koolituse;

5) V tase: diplom tõendab, et taotleja on täitnud keskkharidusele järgneva vähemalt nelja-aastase nominaalkestusega õppekava kõrghariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses ja on vajaduse korral läbinud õppekava täitmisele järgneva kutse- või erialase koolituse.

§ 9. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega võrdväärsed dokumendid

Pädev asutus käsitleb käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud taset tõendavate dokumentidena ka järgmisi välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendavaid dokumente:

1) välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument, mis tagab taotlejale välisriigis võrdväärse kutse- ja erialase ettevalmistuse taseme ja juurdepääsu asjaomasel kutse- või erialal töötamisele ning mille taseme välisriigi pädev asutus on tunnustanud võrdväärseks käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud tasemega;

2) välisriigi kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument, mis ei taga taotlejale välisriigi kehtivatele õigusaktidele vastavat kutse- ja erialase ettevalmistuse taset, kuid mille alusel taotleja on kooskõlas selle välisriigi õigusaktidega omandanud õiguse asjaomasel kutse- või erialal töötada ning mille taseme välisriigi pädev asutus on tunnustanud võrdväärseks käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud tasemega.

§ 10. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine, kui välisriigis on ametikoht või kutseala reguleeritud

Kui ametikoht või kutseala on Eestis reguleeritud, tunnustab pädev asutus taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni:

1) kui välisriigis, kus kutsekvalifikatsioon on omandatud, on sama ametikoht või kutseala reguleeritud ja taotlejal on välisriigis sellel reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks vajalik kutsekvalifikatsioon ja

2) taotleja kutsekvalifikatsiooni tõendava dokumendi on välja andnud välisriigi pädev asutus ning see tõendab kutsekvalifikatsiooni olemasolu vähemalt Eestis nõutavale tasemele vahetult eelneval ja käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud tasemel.

§ 11. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine, kui välisriigis ei ole ametikoht või kutseala reguleeritud

(1) Kui ametikoht või kutseala on Eestis reguleeritud, tunnustab pädev asutus taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni:

1) kui välisriigis, kus kutsekvalifikatsioon on omandatud, ei ole sama ametikoht või kutseala reguleeritud, kuid taotleja on viimase kümne aasta jooksul sellel kutsealal töötanud täistööajaga kaks aastat või osalise tööajaga täistööajaga samaväärse aja ning taotlejal on välisriigis sellel kutsealal töötamiseks vajalik kutsekvalifikatsioon ja

2) taotleja kutsekvalifikatsiooni tõendava dokumendi on välja andnud välisriigi pädev asutus ning see tõendab kutsekvalifikatsiooni olemasolu vähemalt Eestis nõutavale tasemele vahetult eelneval ja käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud tasemel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud töökogemust ei nõuta, kui:

- 1) taotleja on omandanud asjaomase reguleeritud hariduse ja
- 2) taotleja kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument tõendab reguleeritud hariduse omandamist ühel käesoleva seaduse § 8 lõike 2 punktides 2–5 nimetatud tasemel.

§ 12. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine, kui reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse enam kui nelja-aastast kõrgharidust

Kui Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse enam kui nelja-aastast kõrgharidust, tunnustab pädev asutus erandina käesoleva seaduse § 10 punktist 2 ja § 11 lõike 1 punktist 2 taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni, kui taotlejal on käesoleva seaduse § 8 lõike 2 punktis 3 nimetatud tunnustus.

§ 13. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine oluliste erinevuste korral

(1) Kui taotleja vastab käesoleva seaduse §-des 10–12 nimetatud tingimustele, kuid esinevad käesolevas paragrahvis nimetatud erinevused, võib pädev organ taotlejalt nõuda sobivustesti sooritamist või kuni ühe aasta pikkuse kohanemisaja läbimist taotleja enda valikul järgmistel juhtudel:

- 1) kui taotleja on välisriigis läbinud õppekava, mis on vähemalt aasta lühem reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamise eelduseks olevast Eesti õppekavast;
- 2) kui taotleja on välisriigis läbinud õppekava, mis oluliselt erineb reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamise eelduseks olevast Eesti õppekavast;
- 3) kui Eestis reguleeritud kutseala hõlmab vähemalt ühte kutsetegevust, mis ei kuulu välisriigi vastava kutseala hulka käesoleva seaduse § 5 lõike 2 tähenduses, ja kui reguleeritud kutsealaga hõlmatud kutsetegevused Eestis erinevad oluliselt vastavatest kutsetegevustest välisriigis, kus taotleja kutsekvalifikatsiooni omandas.

(2) Oluliste erinevustena käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 2 ja 3 tähenduses käsitatakse ainevaldkondi või teemasid, mille tundmine on reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks oluline ja mille osas taotleja läbitud õppekava erineb nii kestuselt kui ka sisult märkimisväärselt Eestis nõutavast õppekavast. Enne sobivustesti sooritamise või kohanemisaja läbimise nõudmist peab pädev asutus kindlaks tegema, kas taotleja on töökogemuse käigus omandanud teadmisi ja oskusi, mis olulisi erinevusi osaliselt või täielikult katavad.

(3) Kui reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamine eeldab asjaomaste Eesti õigusaktide täpset tundmist ja õigusaktidega seotud abistamine või nõustamine on selle reguleeritud ametikoha või kutseala oluline ja püsiv osa, võib pädev asutus taotlejalt nõuda sobivustesti sooritamist või kohanemisaja läbimist, sõltumata taotleja valikust. Sellised reguleeritud ametikohad ja kutsealad, millel töötamiseks võib nõuda sobivustesti sooritamist või kohanemisaja läbimist, [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 14. Sobivustest ja kohanemisaeg

(1) Sobivustest on pädeva asutuse korraldatud eksam, millega kontrollitakse isiku kutse-, eri- ja ametialaseid teadmisi, arvestades, et taotleja on välisriigis sellel kutse-, eri- või ametialal kvalifitseeritud töötaja. Sobivustesti eesmärk on hinnata isiku teadmisi ja oskusi, mis on olulised reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks.

(2) Kohanemisaeg on töötamine vastava kutse- või eriala kvalifitseeritud töötaja, teenistuja või füüsilisest isikust ettevõtja juhendamisel ja vastutusel ning pädeva asutuse hindamisel, kusjuures töötamise üks osa võib olla täienduskoolituse läbimine. Kohanemisaja eesmärk on hinnata taotleja võimete vastavust nõuetele, mis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks on nõutavad. Kohanemisajale kohaldatakse töö- ja teenistussuhteid reguleerivates õigusaktides katseajale kehtestatud nõudeid.

(3) Sobivustesti ning kohanemisaja korraldamise ja hindamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

§ 15. Sobivustestist ja kohanemisajast loobumine ühisplatvormi alusel

(1) Ühisplatvorm on Euroopa Komisjoni kutsekvalifikatsioonide tunnustamise komitee heaks kiidetud kutsekvalifikatsioonide kogum, mille eesmärk on hõlbustada kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ja korvata asjaomase kutse- või eriala koolituse olulised erinevused Euroopa Liidu liikmesriikides, mõjutamata konkreetses riigis sellel kutse- või erialal töötamiseks nõutava kutsekvalifikatsiooni sisu ning koolituse kestust, sisu ja korraldust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud koolituse olulised erinevused tehakse kindlaks koolituse kestuse ja sisu võrdlemisel vähemalt kahes kolmandikus Euroopa Liidu liikmesriikidest, sealhulgas kõikides seda kutse- või eriala reguleerivates liikmesriikides.

(3) Kui taotleja välisriigi kutsekvalifikatsioon vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühisplatvormi tingimustele, ei nõua pädev asutus sobivustesti sooritamist või kohanemisaja läbimist.

§ 16. Kutsenimetuse kasutamine

Kui reguleeritud ametikohast või kutsealast tuleneva kutsenimetuse kasutamine on Eestis õigusaktiga reguleeritud, kasutab taotleja, kelle välisriigi kutsekvalifikatsiooni on käesoleva seaduse alusel tunnustatud, sellel reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamisel Eesti vastavat kutsenimetust ja sellele vastavaid lühendeid.

§ 17. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise menetlus

(1) Reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks esitab taotleja pädevale asutusele kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas või elektroonilises vormis taotluse. Pädev asutus annab taotlejale taotluse kättesaamise kohta kinnituse ühe kuu jooksul taotluse esitamisest arvates ja teavitab vajaduse korral taotlejat puuduvatest dokumentidest.

(2) Pädev asutus võib taotlejalt lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlusele nõuda järgmisi dokumente:

- 1) taotleja isikut tõendav dokument või väljavõte selle isikuandmetega leheküljest;
- 2) kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentide originaalid või notariaalselt, ametlikult või tunnustusega (*apostille*'ga) kinnitatud ärakirjad;
- 3) vajaduse korral käesoleva seaduse § 18 lõigetes 1–3 nimetatud tõendid.

(3) Põhjendatud kahtluse korral on pädeval asutusel õigus nõuda välisriigi pädevalt asutuselt kinnitust selles välisriigis välja antud kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentide õigsuse kohta.

(4) Kui kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument kajastab osaliselt või täielikult välisriigis läbitud koolitust, on pädeval asutusel põhjendatud kahtluse korral õigus pöörduda dokumendi väljastanud välisriigi pädeva asutuse poole, et kontrollida, kas:

- 1) dokumendi on välja andnud selleks pädev välisriigi asutus õppekava alusel, mida välisriik peab oma haridussüsteemi osaks, ja kas dokumendil on pädeva asutuse tunnustus asukohariigis;
- 2) dokument tagab dokumendi välja andnud välisriigis samad kutse- ja erialased õigused.

(5) Pädeval asutusel on õigus saada välisriigi pädevalt asutuselt teavet taotleja käitumise, samuti ajutise või alalise tegevuskeelu ning kutsealaste distsiplinaar- ja kriminaalkaristuste olemasolu või puudumise kohta.

(6) Vajaduse korral on pädeval asutusel õigus taotlejalt nõuda käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud dokumentide tõlkeid.

(7) Taotleja on kohustatud enne taotluse esitamist tasuma selle läbivaatamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(8) Pädev asutus vaatab taotluse läbi ja otsustab taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise kahe kuu jooksul taotluse ja kõigi õigusaktides ettenähtud dokumentide esitamisest arvates. Täiendava uurimise vajaduse korral on pädeval asutusel õigus otsustamise tähtaega pikendada kolme kuuni, teatades taotlejale viivitamata tähtaja pikendamisest ja pikendamise põhjustest.

(9) Taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel on pädeval asutusel õigus oma otsusega:

- 1) tunnustada välisriigi kutsekvalifikatsiooni;
- 2) tunnustada välisriigi kutsekvalifikatsiooni osaliselt, määrares võimaluse korral taotlejale sobivustesti sooritamise või kohanemisaja läbimise kohustuse;
- 3) mitte tunnustada välisriigi kutsekvalifikatsiooni.

(10) Pädev asutus teeb välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise otsuse taotlejale teatavaks posti teel või elektrooniliselt kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 18. Dokumentide arvestamine

(1) Kui Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse tõendit laitmatu reputatsiooni, pankroti puudumise või kutsealal tegutsemise keelu või muude piirangute, näiteks kriminaal- või väärteomenetluses karistatuse või kutse- või ametialaste käitumisreeglite rikkumise, puudumise kohta, arvestab pädev asutus piisava tõendina välisriigi väljastatud samaväärseid dokumente. Kui välisriigis selliseid dokumente ei väljastata, loeb pädev asutus piisavaks taotleja antud vande, mis on kooskõlas välisriigi õigusaktidega, või välisriigi pädeva justiits- või haldusasutuse, notari või kutse-, eri- või ametialaliidu ees antud tõotuse, mille kohta vande või tõotuse vastu võtnud asutus või organ on väljastanud sellekohase tõendi.

(2) Kui Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse tõendit füüsilise ja vaimse tervise kohta, arvestab pädev asutus piisava tõendina välisriigis nõutavat samaväärset dokumenti. Kui välisriigis selliseid dokumente ei nõuta, loeb pädev asutus piisavaks välisriigi pädeva asutuse väljastatud samaväärse tõendi.

(3) Kui Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse tõendit usaldusväärse finantsolukorra või vastutuskindlustuse olemasolu kohta, arvestab pädev asutus piisava tõendina välisriigi väljastatud samaväärseid dokumente.

(4) Taotleja peab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud tõendid ja dokumendid esitama pädevale asutusele kolme kuu vältel dokumentide väljaandmisest arvates.

(5) Kui Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks nõutakse vande või töotuse andmist või vandega kinnitatud deklaratsiooni esitamist ning vande, töotuse või deklaratsiooni vormi ei saa kasutada teiste riikide kodanikud, võimaldatakse teiste riikide kodanikel kasutada vande, töotuse või deklaratsiooni sobivat võrdväärset vormi.

3. peatükk

VÄLISRIIGI KUTSEKVALIFIKATSIOONI TUNNUSTAMINE EESTIS AJUTISEKS TÖÖTAMISEKS

§ 19. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine ajutise töötamise korral

(1) Taotleja võib reguleeritud ametikohal või kutsealal Eestis ajutiselt töötada ilma käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise menetlust läbimata, kui taotleja vastab järgmistele tingimustele:

1) taotleja töötab Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis vastavalt asukohariigi õigusaktidele samal kutsealal, millel soovib Eestis ajutiselt töötada, ja

2) taotleja on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis sellel kutsealal töötanud viimase kümne aasta jooksul vähemalt kaks aastat, kui see ametikoht või kutseala ei ole asukohariigis reguleeritud. Kaheaastast töökogemust ei nõuta, kui taotleja on omandanud asjaomase reguleeritud hariduse.

(2) Kas töötamine on ajutine, hindab pädev asutus iga juhtumi puhul eraldi, lähtudes töötamise kestusest, sagedusest, regulaarsusest, episoodilisusest ja pidevusest ning töö või tegevuse eripärast.

(3) Taotlejale kohaldatakse Eestis ajutisel töötamisel samu Eesti õigusaktide ning kutse- ja erialaste eeskirjade otseselt kutsekvalifikatsiooniga seotud nõudeid, mida kohaldatakse samal reguleeritud ametikohal või kutsealal töötavatele Eesti kodanikele, näiteks kutseala sisu ja ulatus, tiitlite ja nimetuste kasutamine, tarbijakaitse ja ohutusega seotud olulised kutsealased rikkumised ja distsiplinaarvastutus.

(4) Eestis ajutine töötamine ei anna õigust kasutada reguleeritud ametikohast või kutsealast tulenevat Eesti kutsenimetust või selle lühendit, välja arvatud käesoleva seaduse § 21 lõikes 6 sätestatud juhul. Taotleja kasutab Eestis ajutisel töötamisel vastavale kutsetegevusele välisriigis ette nähtud kutsenimetust originaalis või translitereerituna.

§ 20. Pädeva asutuse teavitamine ajutisest töötamisest

(1) Kui taotleja soovib Eestis esmakordselt ajutiselt töötada, esitab ta pädevale asutusele hiljemalt 14. kalendripäeval enne ajutiselt töötama asumist kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas või elektroonilises vormis teatise, milles märgitakse ajutise töötamise periood ja koht, töötamise valdkond ning isiku kontaktandmed.

(2) Esmakordsel ajutisel töötamisel esitab taotleja pädevale asutusele lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teatisele järgmised dokumendid:

- 1) taotleja isikut tõendav dokument või väljavõte selle isikuandmetega leheküljest;
- 2) välisriigi pädeva asutuse väljastatud dokument taotleja vastavuse kohta käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktile 1, sealhulgas kinnitus, et taotlejal ei ole dokumendi väljastamise ajal ajutist või alalist tegevuskeeldu;
- 3) tõend taotleja vastavuse kohta käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktile 2;
- 4) kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentide originaalid või notariaalselt, ametlikult või tunnistusega (*apostille* ga) kinnitatud ärakirjad;
- 5) vastutuskindlustuse või muu kutsealase vastutuse olemasolu tõendav dokument, kui see on nõutav Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks;
- 6) dokument kriminaalkorras karistatuse puudumise kohta, kui see on nõutav Eestis reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamiseks.

(3) Pädeval asutusel on õigus välisriigi pädevalt asutuselt saada teavet taotleja välisriigis töötamise seaduslikkuse, käitumise ning kutsealaste distsiplinaar- ja kriminaalkaristuste olemasolu või puudumise kohta.

(4) Kiireloomulistel juhtudel, kui taotlejal ei olnud mõjuvatel põhjustel võimalik pädevat asutust enne ajutiselt töötama asumist teavitada, teavitab taotleja pädevat asutust ajutisest töötamisest tagantjärele ning esitab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teatise ja dokumendid viivitamata, kuid mitte hiljem kui 14 kalendripäeva jooksul ajutiselt töötama asumisest arvates.

(5) Kui taotleja on teadlikult esitanud valeandmeid, ei ole esitanud kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumente, ei vasta käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud nõuetele või rikub ajutisele töötamisele õigusaktidega kehtestatud nõudeid, on pädeval asutusel õigus peatada ajutine töötamine ning teavitada sellest vastavat välisriigi pädevat asutust.

(6) Taotleja peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teatist kord aastas uuendama, kui ta kavatseb samal aastal Eestis ajutiselt töötada. Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentides toodud andmed

on oluliselt muutunud ja taotleja soovib Eestis ajutiselt töötada, peab ta pädevale asutusele esitama uued dokumendid.

§ 21. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni eelnev kontroll

(1) Kui esmakordselt asutakse ajutiselt töötama rahva tervist või ohutust mõjutaval reguleeritud ametikohal või kutsealal, on pädeval asutusel õigus kontrollida taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni, enne kui taotleja Eestis ajutiselt töötama asub. Pädeval asutusel on õigus kontrollida taotleja välisriigi kutsekvalifikatsiooni määral, mis on vajalik taotleja kutsekvalifikatsiooni puudustest tuleneva tõsise kahju vältimiseks isikute tervisele ja ohutusele.

(2) Reguleeritud ametikohad ja kutsealad, millel ajutiseks töötamiseks võib välisriigi kutsekvalifikatsiooni eelnevalt kontrollida, [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

(3) Pädev asutus teatab taotlejale tema kutsekvalifikatsiooni kontrolli tulemustest või oma otsusest tema kutsekvalifikatsiooni mitte kontrollida ühe kuu jooksul käesoleva seaduse §-s 20 nimetatud teatise ja kaasnevate dokumentide esitamisest arvates. Täiendava kontrolli vajaduse korral on pädeval asutusel õigus esimese kuu jooksul pikendada kontrolli tegemise tähtaega kahe kuuni, teatades taotlejale viivitamata tähtaja pikendamisest ja pikendamise põhjusest.

(4) Kui taotleja välisriigi kutsekvalifikatsioon erineb oluliselt reguleeritud ametikohal või kutsealal töötamise eelduseks olevast õppekavast ja see erinevus võib rahva tervist või ohutust kahjustada, nõuab pädev asutus taotlejalt sobivustesti sooritamist. Pädev asutus määrab sobivustesti arvestusega, et hiljemalt ühe kuu möödumisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kontrolli tulemuste tähtpäevast oleks taotlejal võimalik Eestis ajutiselt töötada.

(5) Kui pädev asutus laseb mööda käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud tähtajad, on taotlejal õigus Eestis ajutiselt töötada.

(6) Kui reguleeritud ametikohast või kutsealast tuleneva kutsenimetuse kasutamine on Eestis õigusaktiga reguleeritud, kasutab taotleja, kelle välisriigi kutsekvalifikatsiooni on käesoleva paragrahvi alusel kontrollitud, sellel reguleeritud ametikohal või kutsealal ajutiselt töötades Eesti vastavat kutsenimetust ja sellele vastavaid lühendeid.

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 22. Prokuratuuriseaduse muutmine

Prokuratuuriseaduse (RT I 1998, 41/42, 625; 2008, 1, 3) § 15 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«1) on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2²tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni;».

§ 23. Veterinaarkorralduse seaduse muutmine

Veterinaarkorralduse seaduses (RT I 1999, 58, 608; 2007, 70, 428) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 25¹täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

«(1¹) Tegevusloa andja annab tegevusloa taotlevale isikule kinnituse avalduse kättesaamise kohta ühe kuu jooksul käesoleva seaduse § 25 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud avalduse ja dokumentide esitamisest arvates ning teavitab vajaduse korral isikut puuduvatest dokumentidest. Tegevusloa andja otsustab tegevusloa andmise kahe kuu jooksul kõigi ettenähtud dokumentide esitamisest arvates. Kui tegevusloa menetlemise käigus tekib vajadus hinnata käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolusid, on tegevusloa andjal õigus otsuse tegemise tähtaega pikendada kolme kuuni, teatades tegevusloa taotlevale isikule viivitamata tähtaja pikendamisest ja pikendamise põhjusest.»;

2)paragrahvi 25¹lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Kui liikmesriigis või Šveitsis veterinaararsti kvalifikatsiooni omandanud isiku kvalifikatsiooni tõendav dokument ei sisaldu käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud loetelus, otsustab tegevusloa andja vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatule isiku kvalifikatsiooni tunnustamise või kohustuse sooritada sobivustest.»;

3)paragrahvi 25²lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Kui taotleja läbitud õppekava ei erine oluliselt Eesti asjakohasest õppekavast, menetleb tegevusloa andja taotlust käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras, kontrollib kvalifikatsiooni tõendavas dokumendis esitatud andmete õigsust ning otsustab tegevusloa andmise kahe kuu jooksul kõigi ettenähtud dokumentide esitamisest arvates. Kui tegevusloa andmise otsustamiseks on vaja korraldada käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud sobivustest, võib tegevusloa andja pikendada otsuse tegemise tähtaega kolme kuuni kõigi nõuetele vastavate dokumentide tegevusloa andjale saabumisest arvates.»;

4)paragrahvi 25²lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Kui käesoleva seaduse §-s 25¹ nimetamata välisriigis omandatud kvalifikatsiooniga isiku kvalifikatsiooni on eelnevalt tunnustanud liikmesriik või Šveits ja isik on omandanud tema kvalifikatsiooni tunnustanud liikmesriigis või Šveitsis veterinaararstina kolmeaastase töökogemuse, otsustab tegevusloa andja vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatule isiku kvalifikatsiooni tunnustamise või kohustuse sooritada sobivustest. Registreerimise taotlemisel esitab isik lisaks käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 nimetatud dokumentidele ja andmetele dokumendi, mis tõendab isiku nõutavat töökogemust ja õigust osutada veterinaarteenust liikmesriigis või Šveitsis.»;

5)paragrahvi 25³tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Liikmesriigis või Šveitsis kvalifikatsiooni omandanud isik võib ilma käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud tegevusloata osutada Eestis veterinaarteenust ajutiselt vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3. peatükis sätestatule. Pädev asutus välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse 3. peatüki tähenduses on Veterinaar- ja Toiduamet.»;

6)paragrahvi 26 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Tegevusloa andja menetleb tegevusloa taotlusi ja teeb otsuse tegevusloa andmise või andmisest keeldumise kohta 30 päeva jooksul kõigi nõuetele vastavate dokumentide tegevusloa andjale saabumisest arvates, välja arvatud käesoleva seaduse § 25¹lõikes 1¹ ja § 25²lõikes 2 nimetatud juhtudel.»

§ 24. Notariaadiseaduse muutmine

Notariaadiseaduse (RT I 2000, 104, 684; 2008, 15, 108) § 6 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa «ja lõikele 1¹».

§ 25. Kohtutäituri seaduse muutmine

Kohtutäituri seaduses (RT I 2001, 16, 69; 2008, 15, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 lõike 1 punktis 2 asendatakse tekstiosa «lõigetes 1 ja 1¹» tekstiosaga «lõikes 1»;

2)paragrahvi 10 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa «ja lõikele 1¹».

§ 26. Vandetõlgi seaduse muutmine

Vandetõlgi seaduse (RT I 2001, 16, 70; 2008, 15, 108) § 3 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Vandetõlgi eksamil lubatakse taotluse alusel teovõimeline Eesti kodanik, kelle kohta pole teada ühtki vandetõlgiks saamist takistavat asjaolu ning kes on omandanud riiklikult tunnustatud akadeemilise kraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2²tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni.»

§ 27. Patendivoliniku seaduse muutmine

Patendivoliniku seaduse (RT I 2001, 27, 151; 2008, 15, 108) § 2 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Patendivolinikuna võib tegutseda ka välisriigis patendivoliniku kutse omandanud isik, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusele.»

§ 28. Advokatuuriseaduse muutmine

Advokatuuriseaduses (RT I 2001, 36, 201; 2008, 15, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 23 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele vastavalt kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 või kelle välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 65;»;

2)paragrahvi 65 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Isik, kellel on õigus täieõigusliku advokaadina välisriigis tegutseda, võetakse kirjaliku taotluse alusel vandeadvokaadina advokatuuri liikmeks ilma vandeadvokaadieksamita, kui tema kutsekvalifikatsiooni

on vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusele sobivustestiga tunnustatud. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Eesti Advokatuur.»

§ 29. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses (RT I 2001, 50, 284; 2008, 3, 22) tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 3. peatüki 1. jao pealkirja lisatakse pärast sõna «registreerimine» sõnad «ja kutsekvalifikatsiooni tunnustamine»;

2) paragrahvi 28 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Tervishoiuamet kontrollib kvalifikatsiooni tõendavas dokumendis esitatud andmete õigsust ja teeb registreerimisotsuse ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamisest arvates, välja arvatud käesoleva seaduse § 29 lõikes 1¹ ja § 30 lõikes 2 nimetatud juhtudel.»;

3) paragrahvi 29 lõikes 1 asendatakse arvud «4–6» arvudega «5 ja 6»;

4) paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

«(1¹) Tervishoiuamet annab registreerimist taotlevale isikule kinnituse registreerimistaotluse kättesaamise kohta ühe kuu jooksul käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamisest arvates ja teavitab vajaduse korral isikut puuduvatest dokumentidest. Tervishoiuamet kontrollib kvalifikatsiooni tõendavas dokumendis esitatud andmete õigsust ja teeb registreerimisotsuse kahe kuu jooksul kõigi ettenähtud dokumentide esitamisest arvates. Kui registreerimismenetluse käigus tekib vajadus hinnata käesoleva seaduse § 29 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, on Tervishoiuametil õigus registreerimisotsuse tegemise tähtaega pikendada kolme kuuni, teatades registreerimist taotlevale isikule viivitamata tähtaja pikendamisest ja pikendamise põhjusest.»;

5) paragrahvi 29 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Kui isik on Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis omandanud eriarstiabi eriala, mida ei ole nimetatud käesoleva seaduse § 20 lõike 2 alusel kehtestatud loetelus, või kui isiku omandatud eriala automaatselt ei tunnustata, otsustab Tervishoiuamet vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatule isiku kvalifikatsiooni tunnustamise või kohustuse sooritada sobivustest.»;

6) paragrahvi 30 lõiked 1¹–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1¹) Kui käesoleva seaduse §-s 29 nimetatata välisriigis omandatud kvalifikatsiooniga isiku kvalifikatsiooni on eelnevalt tunnustanud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik või Šveits ja isik on omandanud tema kvalifikatsiooni tunnustanud Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis vastaval erialal kolmeaastase töökogemuse, otsustab Tervishoiuamet vastavalt välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses sätestatule isiku kvalifikatsiooni tunnustamise või kohustuse sooritada sobivustest. Registreerimise taotlemisel esitab isik käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nõutavale lisaks dokumendi, mis tõendab isiku nõutavat töökogemust ja õigust osutada tervishoiuteenust Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis.

(2) Tervishoiuamet võrdleb registreerimist taotleva isiku kvalifikatsiooni Eestis nõutavaga, kontrollib kvalifikatsiooni tõendavas dokumendis esitatud andmete õigsust ning teeb registreerimisotsuse kolme kuu jooksul käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamisest arvates. Välisriigis omandatud kvalifikatsiooni Eestis nõutava kvalifikatsiooniga võrdlemise korra kehtestab sotsiaalminister.

(3) Kvalifikatsiooni vastavuse hindamiseks võib Tervishoiuamet käesoleva seaduse §-s 29 nimetatata välisriigis kvalifikatsiooni omandanud isikutelt nõuda sobivustesti sooritamist. Sobivustesti koostamise, korraldamise ja hindamise korra kehtestab sotsiaalminister.»;

7) seadust täiendatakse §-ga 31¹ järgmises sõnastuses:

«§ 31¹. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

(1) Kui tervishoiutöötajana registreeritud isik soovib töötada väljaspool Eesti Vabariiki, taotleb ta enda kutsekvalifikatsiooni tunnustamist käesolevas paragrahvis kehtestatud korras.

(2) Kutsekvalifikatsiooni tunnustamist taotlev isik esitab Tervishoiuametile taotluse, milles on järgmised andmed: